

Primjena sile, rada i energije

Sila

***Sila** je djelovanje jednog tijela na drugo čime se mijenja oblik, položaj i gibanje tijela.*

*Oznaka sile je (**F**).*

*Mjerna jedinica za silu je **njutn (N)**.*

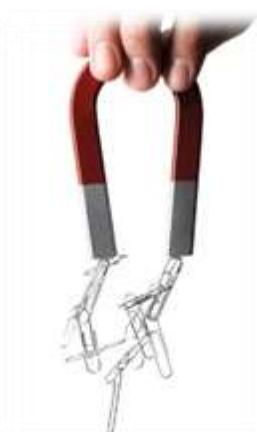
**GRAVITACIJSKA
SILA**

SILA TRENJA

**ELASTIČNA
SILA**

**MAGNETSKA
SILA**

Rad

Svakodnevno obavljamo različite radnje pa kažemo da **obavljamo rad**.

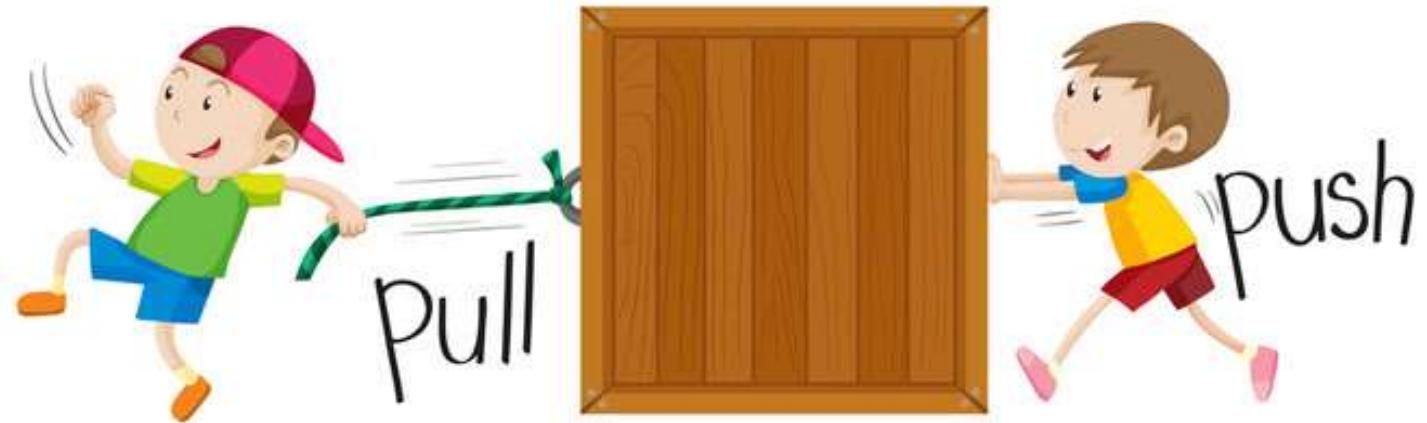
Rad je savladavanje sile na određenom putu.

Mjerna jedinica za rad je džul (J).

Oznaka za rad je (W)

Vrijednost rada u džulima izračunava se umnoškom sile u njutnima i puta u metrima.

$$W = F \cdot s$$

**Obavljeni rad je veći ako teret pomicemo na
veću udaljenost ili na njega djelujemo
većom silom.**

Energija

Energija je sposobnost tijela da obavi rad.

Prirodni izvori energije su: **vjetar, Sunce, voda i fosilna goriva.**

Mjerna jedinica za energiju je **džul (J).**

Neki oblici energije.

(prepisati u bilježnicu)

SVJETLOSNA
ENERGIJA

BIOLOŠKA
ENERGIJA

ELEKTRIČNA
ENERGIJA

TOPLINSKA
ENERGIJA

NUKLEARNA
ENERGIJA

KEMIJSKA
ENERGIJA

RAD I ENERGIJA

Energija – sposobnost tijela da obavi rad.

Rad (oznaka W) – radnja koju izvodi neko tijelo (gibanje, promjena oblika, ...), posljedica pretvorbe energije.

Mjerna jedinica rada i energije je džul (J).

Sila (oznaka F) – veličina kojom mjerimo djelovanje jednog tijela na drugo.
Mjerna jedinica sile zove se njutn (N).

Rad = sila * udaljenost, pišemo $W=F*s$

Alati omogućuju da djelovanjem manje sile svladavamo veću силу..

Provjera znanja i sposobnosti

1. Što obavljamo kad premještamo neki teret (školska torba) s jednog mesta na drugo?
2. Kako ste došli do potrebne energije da obavite taj rad?
3. Čime djeluju vaše ruke na teret koji vuku ili guraju?
4. Koliki rad obavite ako prijateljicu na sanjkama povlačite po snijegu silom od 2 N na putu duljine 10 m ?
5. Navedite nekoliko oblika energije.
6. Nacrtajte tablicu u bilježnici i popunite tako da u nju upišete različite namirnice i podatke o njihovoj energetskoj vrijednosti. Sve potrebne podatke naći ćete na omotnici proizvoda.

Riješiti radni list (RL-5.1.1)